

Valtiovarainministeriö
Budjettipäällikkö Hannu Mäkinen

KANSALAISEN OSALLISTUMISYMPÄRISTÖ –HANKE

Viitaan valtiosihteri Raimo Sailaksen kanssa 1.6.2010 käymääni keskusteluun koskien oikeusministeriön osallistumista kansalaisten osallistumisympäristö –hankkeeseen, ja mahdollisen osallistumisen vaikutuksista OM:n tuottavuusvelvoitteisiin.

Kansalaisen verkko-osallistumisympäristön rakentaminen on parhaillaan esiselvitysvaiheessa osana VM:n Sähköinen asiointi ja demokratia (SADe)-ohjelmaa. Esiselvityshankkeen loppuraportti esitellään Juhtassa syyskuussa 2010, minkä jälkeen on tarkoitus päättää hankkeen mahdollisesta käynnistämisestä.

Saamamme tiedon mukaan VM:n budjettiosasto on linjannut, että SADe-hankkeiden vastuuministeriöiden tuottavuusohjelmavoitteisiin lisätään yksi henkilö, mikäli hankkeisiin palkataan kaavailut 2-3 henkilöä/hanke. Osallistumisympäristöhankkeen henkilömitoitus on kaksi henkilötyövuotta.

Osallistumisympäristöhanke on poikkihallinnollinen hanke - mukana on valtionhallinnon organisaatioiden lisäksi kuntaliitto ja useita yksittäisiä kuntia sekä eduskunta. Toisin kuin SADe-ohjelman muut palvelukokonaisuudet, osallistumisympäristö ei ole hankkeesta vastaavan ministeriön oman hallinnonalan palvelukokonaisuus, vaan se on suunnattu kaikkien ministeriöiden ja niiden hallinnonalojen käyttöön. Hyöty osallistumisympäristöstä (esimerkiksi tuottavuushyödyt) kohdentuu yleisemmin, eikä erityisesti oikeusministeriölle tai sen hallinnonalalle.

SADe-ohjelman valmistelussa on lisäksi useaan otteeseen todettu, että nimenomaan osallistumisympäristöhankkeessa tuottavuushyödyt ovat vähemmän keskeisiä kuin muissa palvelukokonaisuuksissa. Hankkeen hyödyt liittyvät ennen kaikkea demokratian ja hallinnon avoimuuden vahvistumiseen. Hankkeen kautta voidaan kuitenkin olennaisesti vähentää eri toimijoiden yhteenlaskettuja verkkodemokratian kehittämisen vaihtoehtoiskustannuksia minkä lisäksi esimerkiksi lausuntoprosessien sähköistämisen kautta koko hallinnon tasolla syntyy huomattavia säästöjä.

Vastuu osallistumisympäristön valmistelusta on ollut oikeusministeriöllä ennen kaikkea siksi, että kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelmaa 2003-2007 hallinnoitiin oikeusministeriöstä ja Otakantaa.fi:n uudistustyön yhteydessä palvelun ylläpito tuolloin siirtyi valtiovarainministeriöstä oikeusministeriöön. Kuulemiskäytäntöjen kehittämisen näkökulmasta osallistumisympäristön kehittämisvastuu voisi yhtä lailla olla esimerkiksi valtiovarainministeriöllä, joka onkin ollut hankkeessa aktiivisesti mukana.

Osallistumisympäristöhankkeen käynnistämistä on valmisteltu vuodesta 2007. Olisi tärkeää, että Suomeen kyettäisiin tuottamaan nykyaikainen verkko-osallistumisen ja vaikuttamisen infrastruktuuri. Vuonna 2010 valmistuneessa YK:n verkkodemokratiavertailussa Suomi sijoittui sijalle 30 arvioitaessa, miten hallinto oli kyennyt luomaan kansalaisille osallistumisen ja vaikutusmahdollisuuksia verkossa. Valtioneuvoston 4.2.2010 tekemässä periaatepäätöksessä demokratian edistämisestä asetetaan tavoitteeksi, että Suomi tämän vuosikymmenen loppuun mennessä sijoittuu verkkodemokratian 10 kärkeen joukkoon.

Kuten oikeusministeriön puolesta on talousjohtaja Harri Mäkisen aiemmassa, 12.3.2010 päivätysissä kirjeessä todettu, kyseessä on koko valtionhallintoa hyödyttävä hanke, ja oikeusministeriö on tässä ymmärryksessä lähtenyt toteuttamaan osallistumisympäristöön liittyvää valmistelua. Tällä ei ole mahdollista lisätä oikeusministeriön tuottavuusvelvoitetta.

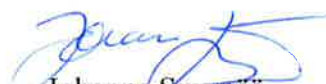
Oikeusministeriö pitäisi tärkeänä saada vahvistuksen SADe osallistumisympäristöhankkeen vaikutuksesta ministeriön tuottavuustavoitteeseen, jotta ministeriö voisi omalta osaltaan päättää osallistumisestaan hankkeeseen esiselvitysvaiheen jälkeen.

Kansliapäällikkö

Tiina Astola

Johtaja
Demokratia- ja kieliasioiden yksikkö

Johanna Suurpää